

REFERAT

Møde i Ældrerådet

Dato: Onsdag den 28. november 2018 kl. 10.00 – 15.00

Sted: Københavns Rådhus, Udvalgsværelse D, 1. sal, værelse 103

Dagsorden:

1. Godkendelse af dagsorden
2. Referat af Forretningsudvalgets møde
3. Orientering om Forretningsudvalgets drøftelser vedrørende tilrettelæggelse af møder i Ældrerådet og antal oplæg
4. Status på tematiserede ældrerådsmøder
5. Status på Ældrerådets brochure
6. Høring vedrørende Sundheds- og Omsorgsforvaltningens og Socialforvaltningens kvalitetsstandarder "Ældre i København 2019" og "Hjælp i hverdagen 2019"
Frokost
7. Offentlig høring vedrørende kommuneplanstrategi 2018
8. Orientering fra Danske Ældreråds bestyrelse
9. Orientering fra sekretariatet
10. Eventuelt
11. Temadrøftelse om "Trafik, tilgængelighed og luftforurening" v/Ældrerådets Teknik- og Miljøudvalg (kl. 13.00-15.00).

Ældrerådets medlemmer:

Kirsten Nissen (formand), Bente Ketty Hansen (næstformand), Anders Lund, Anne Marie Bossen Aarøe, Arne Bjørn Nielsen, Arvin Storgaard, Benna Lis Jacobsen, Birthe Mørck, Bjarne Mortensen, Eleonora Lewandowski, Hanne Simonsen, Henrik Høgh, Hjørdis Espensen, Joan Jensen, Knud Johnsen, Lene Pearlman, Lisbeth Elinor Lundbye, Lise Helweg, Merete Raaschou, Mona Sillemann, Peder Blom, Pia Weise Pedersen, Steen R. Jeppson, Torben Knud, Torben Morten Lund og Vagn Kofoed (orlov).

Afbud fra Mona Sillemann og Henrik Høgh.

1. Godkendelse af dagsorden

Ældrerådet godkendte dagsordenen.

2. Referat af Forretningsudvalgets møde v/Kirsten Nissen (orienteringspunkt)

INDSTILLING

Forretningsudvalget indstiller:

1. at Ældrerådet tager referat af Forretningsudvalgets møde den 14. november 2018 til efterretning

BAGGRUND

Forretningsudvalgets referater fremsendes til medlemmerne af Ældrerådet forud for hvert ældrerådsmøde. Formålet med dette punkt på dagsordenen er at give medlemmer mulighed for at fremføre eventuelle kommentarer til beslutninger, som er truffet af Forretningsudvalget.

BILAG

Referat af Forretningsudvalgets møde den 14. november 2018.

BESLUTNING

Ældrerådet tog Forretningsudvalgets referat af 14. november 2018, til efterretning.

3. Orientering om Forretningsudvalgets drøftelser vedrørende tilrettelæggelse af møder i Ældrerådet og antal oplæg v/Kirsten Nissen (orienteringspunkt)

INDSTILLING

Forretningsudvalget indstiller:

1. at Ældrerådet tager orienteringen til efterretning

BAGGRUND

På mødet i Ældrerådet den 31. oktober 2018 blev der givet udtryk for, at der er for mange oplæg på rådsmøderne, og det blev foreslået Forretningsudvalget at drøfte problemstillingen, herunder om møderne i rådet bør udvides.

Formandskabet drøftede på møde den 1. november 2018 indledningsvist tilrettelæggelsen af møderne i Ældrerådet, herunder antallet af oplæg. Formandskabet vurderede, at Forretningsudvalget fremadrettet meget nøje bør overveje fra møde til møde, om det er hensigtsmæssigt og relevant at der er mere end ét oplæg udefra. I disse overvejelser bør blandt andet indgå kompleksiteten af det konkrete oplæg, aktualiteten i forhold til rådets arbejde i øvrigt, længden på oplægget og fleksibilitet i forhold til den konkrete indplacering på dagsordenen.

Forretningsudvalget drøftede i forlængelse heraf på møde den 14. november 2018 tilrettelæggelsen af møderne i Ældrerådet og antallet af oplæg. Kirsten Nissen understregede på mødet, at det er Forretningsudvalget der er ansvarligt for dagsordenen, og derfor skal være meget opmærksomme på fra møde til møde at skære dagsordenen til og stramme op, hvis den er blevet for tung.

Forretningsudvalget drøftede blandt andet på mødet den 14. november 2018, om der kan udarbejdes en mødeplan på forhånd med oplæg, men vurderingen var her, at dette kan være vanskeligt i forhold til eksterne oplæg. Videre drøftede Forretningsudvalget, at der er forskelle i Ældrerådets oplevelse af mødernes længde, hvor disse ofte er afsluttet før kl. 15.00, men alligevel opleves som lange, samt at der skal være den fornødne tid til rådets drøftelser og beslutninger.

Forretningsudvalget vil på baggrund af drøftelserne fremadrettet tilstræbe at der som udgangspunkt alene placeres ét indholdsmæssigt stort og komplekst oplæg pr. møde i Ældrerådet, og at dette oplæg så vidt muligt placeres i begyndelsen af mødet, men at der kan være situationer, hvor Forretningsudvalget er nødt til at bryde hovedreglen og gøre en undtagelse.

Videre vil Forretningsudvalget så vidt muligt placere beslutningsager først på dagsordenen.

Endvidere er det Forretningsudvalgets opfattelse, at oplæg skal kunne rummes inden for tidsrammen fra kl. 10.00-15.00.

Herudover er det Forretningsudvalgets vurdering, at møderne i Ældrerådet fremadrettet ikke bør være præget af så megen uro og støj, som tilfældet nogle gange er, idet dette også, efter

Forretningsudvalgets vurdering, kan have betydning for oplevelsen af møderne og oplæggene.

BESLUTNING

Kirsten Nissen orienterede om drøftelserne i Forretningsudvalget, idet Forretningsudvalget fremover så vidt muligt vil tilstræbe, at der alene placeres ét indholdsmæssigt stort og komplekst oplæg pr. møde i Ældrerådet, og at dette oplæg så vidt muligt placeres i begyndelsen af mødet, men at der kan være situationer, hvor Forretningsudvalget er nødt til at afvige fra hovedreglen.

Videre oplyste Kirsten Nissen, at Ældrerådets tematiserede møder, er en god måde hvorpå, at hele rådet kan være mere involveret i mødetilrettelæggelsen, og give en god debat på møderne i rådet.

Ældrerådet tog Forretningsudvalgets overvejelser og tilstræbelser vedrørende møderne i Ældrerådet til efterretning, idet rådet herefter drøftede forskellige aspekter af møderne i Ældrerådet. På opfordring af Torben Knud, besluttede Ældrerådet således, at der fremadrettet holdes flere regelmæssige pauser under møderne i Ældrerådet.

Kirsten Nissen bemærkede, at Forretningsudvalgets overvejelser i forhold til uro på møderne alene skulle forstås som en generel opfordring til, at alle er opmærksomme på, at der er den fornødne ro.

4. Status på tematiserede ældrerådsmøder v/Kirsten Nissen (orienteringspunkt)

INDSTILLING

Forretningsudvalget indstiller:

1. at Ældrerådet tager orienteringen til efterretning

BAGGRUND

På mødet i Ældrerådet den 31. oktober 2018 tilkendegav Boligudvalget, at udvalget ønsker at tilrettelægge et tematiseret ældrerådsmøde om "Alternative boliger" i begyndelsen af 2019, og indtil videre tænkes dette at finde sted i marts 2019.

Herudover er Sundhedsudvalget i gang med forberedelser vedrørende et tematiseret møde under overskriften "Ulighed i sundhed", hvor offentliggørelsen af regeringens sundhedsreform spiller ind i forhold til tidspunktet for udvalgets arbejde og videre tilrettelæggelse.

Herudover skal Omsorgsudvalget på et kommende møde have drøftelser om et tematiseret møde eventuelt i maj 2019, hvor der indtil videre lægges op til temaerne socialpædagogik og demens.

BESLUTNING

Ældrerådet tog orienteringen til efterretning.

5. Status på Ældrerådets brochure v/Kirsten Nissen (orienteringspunkt)

INDSTILLING

Forretningsudvalget indstiller:

1. at Ældrerådet tager orienteringen til efterretning.

BAGGRUND

Der har været arbejdsdage i udvalgene den 5. november 2018 og den 13. november 2018, hvor journalist Lene Helweg Augustsen fra AD Media har deltaget og interviewet medlemmerne. Journalisten arbejder herefter videre med den indholdsmæssige del, og det er oplyst af journalisten, at Ældrerådets brochure bliver på 88 sider. I det omfang, der måtte være behov for at folde nogle af emnerne mere ud eller hvor der mangler faktuelle oplysninger. Det forventes, at Ældrerådet får tilsendt konkrete tekstudkast løbende (i december) sådan, at disse kan fremlægges og godkendes på møder i januar.

I forhold til fotografering af Ældrerådet, har det desværre vist sig, at nogle af de billeder der blev taget den 31. oktober 2018 ikke kvalitetsmæssigt er gode nok til at bringe i brochuren hvorfor der vil blive indkaldt til ekstra fotografering af en række udvalg fra kl. 9.00-10.00 den 28. november 2018 på Rådhuset inden ældrerådsmødet. Sekretariatet vil skrive ud herom i forbindelse med udsendelse af dagsordenen.

Vedhæftede procesplan giver et indblik i det fremadrettede arbejde med brochuren

BILAG

Procesplan for udarbejdelse af brochure.

BESLUTNING

Kirsten Nissen orienterede om den igangværende proces med brochuren, hvor det forventes, at hvert udvalg får 8-9 sider i brochuren. Såfremt journalisten har valgt at citere et medlem direkte, vil medlemmet skulle godkende citatet.

Videre oplyste Kirsten Nissen, at brochuren forventes færdigleveret til Ældrerådet i februar 2019, og at der vil blive udarbejdet en distribueringsliste, så brochurerne leveres direkte bestemte steder.

Herefter tog Ældrerådet orienteringen til efterretning.

6. Høring vedrørende Sundheds- og Omsorgsforvaltningens og Socialforvaltningens kvalitetsstandarder "Ældre i København 2019" og "Hjælp i hverdagen 2019" v/Lise Helweg (orienteringspunkt)

INDSTILLING

Forretningsudvalget indstiller:

1. at Ældrerådet tager Omsorgsudvalgets hørings svar af 14. november 2018 vedrørende kvalitetsstandarderne "Ældre i København" og "Hjælp i hverdagen 2019", til efterretning.

BAGGRUND

Sundheds- og Omsorgsforvaltningen og Socialforvaltningen har den 17. oktober 2018 sendt de borgerrettede kvalitetsstandarder "Ældre i København 2019" og "Hjælp i hverdagen 2019" i høring i Ældrerådet.

Omsorgsudvalget har behandlet høringen og udarbejdet udkast til høringssvar vedrørende kvalitetsstandarderne på møde den 5. november 2018.

Idet høringsfristen var den 14. november 2018, godkendte Forretningsudvalget det af Omsorgsudvalget udarbejdede udkast til høringssvar på møde den 14. november 2018. Høringen er således en efterretningssag på mødet Ældrerådet den 28. november 2018.

BILAG

- Ældrerådets høringssvar af 14. november 2018 vedrørende kvalitetsstandarderne.
- Fælles høringsbrev af 17. oktober 2018 fra Sundheds- og Omsorgsforvaltningen og Socialforvaltningen.
- Høringsudgave af "Ældre i København 2019".
- Høringsudgave af "Hjælp i hverdagen 2019".

BESLUTNING

Ældrerådet tog det af Omsorgsudvalget udarbejdede høringssvar vedrørende kvalitetsstandarderne, til efterretning.

7. Offentlig høring vedrørende kommuneplanstrategi 2018 v/Joan Jensen (orienteringspunkt)

INDSTILLING

Forretningsudvalget indstiller:

1. at Ældrerådet tager Trafik- og Miljøudvalgets beslutning vedrørende den offentlige høring om kommuneplanstrategien 2018, til efterretning.

BAGGRUND

Ældrerådet drøftede på møde den 31. oktober 2018 den offentlige høring vedrørende Kommuneplanstrategi 2018, og Teknik- og Miljøudvalget behandlede herefter høringen på et udvalgs møde. Udvalgsbehandlingen skete i lyset af det høringssvar, som Ældrerådet allerede har afgivet som led i den interne høring samt de af rådets bemærkninger, som Økonomiforvaltningen har lagt op til at tage med, og som fremgår af forvaltningens hvidbog – samt eventuelle nye forhold, der ikke var medtaget i første omgang.

Forretningsudvalget tilsluttede sig, på mødet den 14. november 2018, Teknik- og Miljøudvalgets beslutning om ikke at afgive et ekstra høringssvar vedrørende kommuneplanstrategi 2018, idet Ældrerådets oprindelige høringssvar i den interne høringsproces blev fundet dækkende, og da Økonomiforvaltningen allerede havde medtaget en række af rådets bemærkninger i det nye høringssvar til kommuneplanstrategien 2018.

Det bemærkes, at det i Teknik- og Miljøudvalget er blevet aftalt, at medlemmerne laver individuelle høringssvar i det omfang det af medlemmerne vurderes, at de har yderligere selvstændige bemærkninger. Der er høringsfrist den 20. november 2018.

BILAG

Link til den offentlige høring:

- <https://www.kk.dk/sites/default/files/edoc/Attachments/21625187-29524411-1.pdf>
- <https://www.kk.dk/sites/default/files/edoc/Attachments/21307733-28976610-2.pdf>

BESLUTNING

Ældrerådet tog orienteringen til efterretning.

8. . Orientering fra Danske Ældreråds bestyrelse v/Kirsten Nissen (orienteringspunkt)

INDSTILLING

Forretningsudvalget indstiller:

1. at Ældrerådet tager orientering om bestyrelsesarbejdet i Danske Ældreråd til efterretning.

BAGGRUND

Ældrerådets medlem af bestyrelsen for Danske Ældreråd orienterer hver måned om seneste nyt i bestyrelsens arbejde.

BESLUTNING

Kirsten Nissen orienterede om bestyrelsesmødet den 8. november 2018. Kirsten Nissen henviste til, at referatet af mødet i bestyrelsen ligeledes kan findes på Danske Ældreråds hjemmeside.

Herudover orienterede Kirsten Nissen om det kommende valg til Danske Ældreråds bestyrelse, der finder sted næste år, og hvor der skal vælges 10 bestyrelsesmedlemmer. Der skal herudover vælges ny formand for Danske Ældreråd, og dette sker på repræsentantskabsmødet.

Kirsten Nissen oplyste, at Ældrerådet skal tage stilling til, hvem der skal være Københavns Ældreråds repræsentant og stedfortrædere på mødet i Ældrerådet den 30. januar 2019, idet der er frist for indstilling af kandidater til bestyrelsen samme dag kl. 24.00.

Herudover orienterede Kirsten Nissen om, at hun som næstformand i Danske Ældreråds bestyrelse havde fået til opdrag at indstille et ældrerådsmedlem til at deltage i en referencegruppe for borgere og pårørende som Videncenter for værdig ældrepleje, under Sundhedsstyrelsen, ønsker at nedsætte. Kirsten Nissen oplyste, at et af kravene for at deltage i referencegruppen er, at man selv har modtaget eller modtager ældrepleje. Kirsten Nissen oplyste videre, at hun havde indstillet Knud Johnsen til at repræsentere Danske Ældreråd i referencegruppen, og at Knud Johnsen havde takket ja.

9. Orientering fra sekretariatet

Sekretariatet mindende Ældrerådet om at indsende eventuelle udlæg til sekretariatet snarest muligt.

Videre oplyste sekretariatet, at der fortsat er to ledige pladser på Boligudvalgets studietur til Soltofta Demensboende i Malmø den 12. december 2018.

10. Eventuelt

Der var intet at bemærke.

11. Temadrøftelse om "Trafik, tilgængelighed og luftforurening" v/Ældrerådets Teknik- og Miljøudvalg (kl. 13.00-15.00).

v/Ældrerådets Teknik- og Miljøudvalg (temadrøftelse)

INDSTILLING

Forretningsudvalget indstiller:

1. at Ældrerådet drøfter "Trafik, tilgængelighed og luftforurening".

BAGGRUND

Ældrerådets Teknik- og Miljøudvalg er det første udvalg, der forestår et tematiseret møde i Ældrerådet. Temadrøftelsen omfatter emnerne "Trafik, tilgængelighed og luftforurening", og ledes af teknik- og Miljøudvalgets medlemmer.

Temadrøftelserne finder sted fra kl. 13.00-15.00.

BESLUTNING

Ældrerådet drøftede følgende temaer, idet emnet luftforurening ikke indgik i drøftelserne. Nedenstående opstilling af temaer er alene et supplement til Teknik- og Miljøudvalgets øvrige opsamling:

- **Tempoet i byen**
Farthastighederne bør sænkes generelt i byen. Folk har deres egne regler i trafikken, hvor det bare gælder om at komme hurtigt frem uden hensyn til andre trafikanter. Kulturen og adfærden i trafikken er et problem.
- **Metroen**
Mange ældre kan ikke lide at komme ned til metroen, og hvis der er problemer med elevatorerne dernede, oplyses dette alene på et display oppe.
Mange af bænkene fungerer ikke til at sidde og vente på.
Dørlukningen går for hurtigt, der bør være længere dørtider.
I London som eksempel, kan man trykke på en knap så midterdøren går op.
Det går generelt for hurtigt i metroen.
I Metroen er der en knap, så man få dørene til at være åbne længere, og på rulletrappen ned til metroen er der knap, så man kan stoppe den.
Der mangler oplysning om hvordan kan stoppe rulletrapperne og give tid mere tid til døråbning.
For dybe trapper i Metroen.
Rulletrapper bør gå helt op til fortovet.
Oplysningskampagne målrettet 60 + gruppen.
- **Bænke**
Flere og bedre egnede.
Opfordring til at benytte Cafestolene som pausebænke.
- **Gadelys**
For lang afstand mellem gadebelysningen.
Afveje belysning i forhold til miljøbelastning.
- **Høje kantsten**
Skybrudssikring betyder høje kantsten.
Lave asfaltrammer, hvor det er svært at få rollator op.
- **Høje trin**
For høje trin i busser og tog.

- **Flextrafik handicap**

Problemer med forsinkelser.

- **Adskillelse af de forskellige trafikformer**

Tydelige hegn i hoftehøjde så man kan adskille cykler fra biler og gående Holland som eksempel, hvor cykler er adskilt fra biler.

Sluser i byen.

- **Busserne**

Politiet inddrages for at tempoet skal sættes ned.

Skrive oplysninger på busserne.

- **Bilerne**

Skal man starte med bilerne – og hvordan skal fordelingen være mellem de forskellige transportformer.

- **Cyklisterne**

Opleves som et stort problem.

- **Mere oplysning**

Skal Ældrerådet være bannerfører.

Herefter tog Ældrerådet temadrøftelserne til efterretning, idet Teknik- og Miljøudvalget oplyste, at udvalget vil samle op på drøftelserne og overveje, om temadrøftelserne giver anledning til nye overvejelser i forhold til udvalgets arbejde, da drøftelser udtrykte mange forskellige perspektiver og tilgange til problematikkerne.

Herudover oplyste Teknik- og Miljøudvalget, at udvalget vil overveje, hvad det er, der skal prioriteres og være fokus på, herunder hvordan udvalget eventuelt får problematikken om at tempoet skal ned, med i udvalgets arbejde